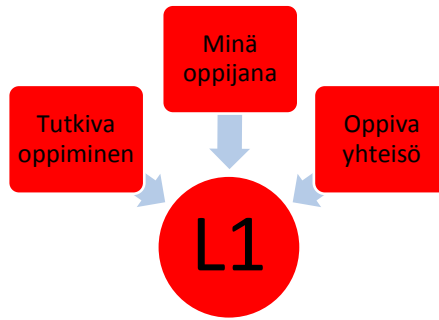

Miten oppilaan ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot kehittyvät?

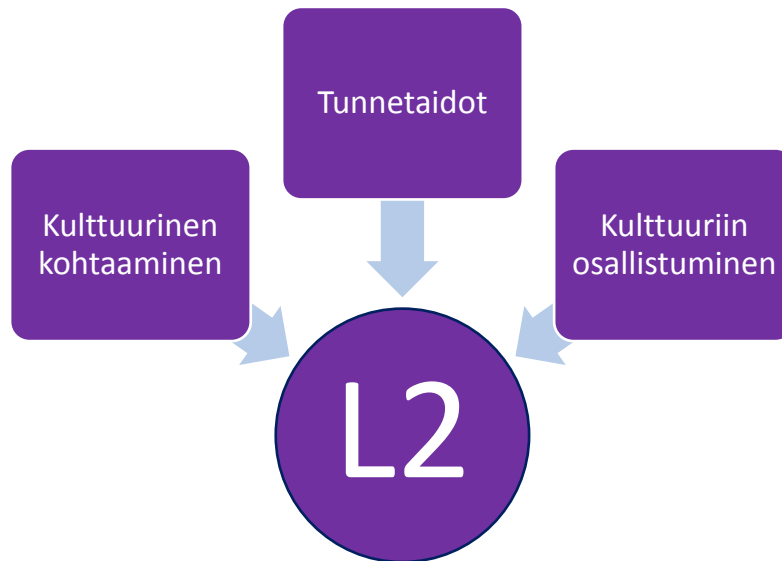

Teema 1. Tutkiva oppiminen	
<p>Taito 1: Tutkivan työtavan hallinta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan tutkivan työtavan mukaisesti pitkäkestoisiin oppimisprojekteihin, joissa he oppivat itsenäisesti määrittelemään tutkittavan ilmiön ja ongelman, asettamaan tavoitteita, tuottamaan tietoa moninaisista lähteistä ja erilaisilla menetelmillä, suunnittelemaan työtapojaan ja arvioimaan työtään oman ja muiden arvioinnin perusteella. 	
<p>Taito 2: Kriittinen ajattelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas arvioi tiedon luotettavuutta erilaisilla menetelmillä ja kuuntelee muiden näkökulmia sekä kunnioittaa erilaisia mielipiteitä. - Oppilas ymmärtää tiedon, argumentin ja mielipiteen eron. 	
<p>Taito 3: Luova ja oivaltava ajattelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas antaa aikaa mielikuvitukselle ja kekseliäisyydelle, uskaltaa yhdistää erilaisia näkökulmia, kunnioittaa toisten mielipiteitä ja ideoita. - Oppilas luo ilmapiirin, joka tukee luovaa keskustelukulttuuria. 	

Teema 2: Minä oppijana	
<p>Taito 1: Vastuu omasta oppimisesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas saa valita oma-aloitteisesti työtapoja ja oppimissisältöjä. - Oppilas miettii omia tavoitteitaan omalle opiskelulle, arvioi sekä omaa että muiden edistymistä ja osaa hyödyntää saamansa palautteen. - Oppilaiden kanssa keskustellaan oppimiseen liittyvistä asioista kuten tunteista, älykkyydestä, lahjakkuudesta, flowsta ym. 	
<p>Taito 2: Omien vahvuuksien ja opiskelustrategioiden löytäminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas pohtii ja arvioi omia oppimisstrategioitaan ja tiedostaa omat vahvuutensa. - Oppilaat kehittävät yhdessä toimivia oppimisstrategioita erilaisten tehtävien mukaisesti. 	
<p>Taito 3: Oman opintopolun rakentaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas pohtii omia kiinnostuksen kohteitaan ja harjoittelee asettamaan lyhyt- ja pitkäkestoisia opiskelutavoitteita. - Oppilas miettii, missä ammateissa omia vahvuuksia voisi hyödyntää. 	

Teema 3: Oppiva yhteisö	
<p>Taito 1: Yhteistyötaidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas harjoittelee yhdessä tekemisen taitoja (kuuntelu, dialogi, avun pyytäminen ja antaminen) - Oppilas osaa ryhmäytyä itsenäisesti erilaisiin ja erikokoisiin ryhmiin. - Oppilas ymmärtää, kuinka yhteistyötaidot kehittävät myös oman oppimisen ja ajattelun kehittymistä. 	
<p>Taito 2: Yhteisöllinen oppiminen ja tiedonrakentelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat oppivat muodostamaan yhteisvastuullisia ryhmiä, joissa jokaisella on oma rooli. - Oppilaat osaavat luoda hyvän yhteistyön ilmapiiriin. 	

Miten lisäämme oppilaan kulttuurista osaamista? Miten kehitämme oppilaan vuorovaikutustaitoja ja ilmaisua?

Teema 1: Kulttuurin kohtaaminen	
Taito 1: Kulttuurisen identiteetin rakentaminen <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat tutustuvat erilaisiin kulttuureihin ja omiin kulttuuriin juuriinsa. - Oppilaat oppivat arvostamaan erilaisuutta ja oppivat näkemään kulttuurien yhteisiä ja erottavia piirteitä maailmanlaajuisesti ja lähiympäristössä. - Oppilaat tiedostavat, millaiseen kulttuuriin he haluavat kuulua. 	
Taito 2: Kulttuurin kokeminen ja tulkitseminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat saavat monipuolisia kulttuurikokemuksia sekä koulussa että sen ympärillä. - Oppilaita ohjataan löytämään heille mielekkäitä kulttuurimuotoja. 	

Teema 2: Tunnetaidot	
Taito 1: Itsetuntemus ja tunnetaidot <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan omien ja toisten tunnetaitojen tunnistamiseen, nimeämiseen ja käsittelemiseen sekä edistetään kykyä asettua toisen asemaan. 	

Teema 3: Kulttuuriin osallistuminen	
Taito 1: Esiintyminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat voivat harjoitella monipuolisesti ja eri tavoin esiintymistä ja itsensä ilmaisua sekä yksin että yhdessä. 	
Taito 2: Kulttuuriset kanavat ja kulttuurinen vaikuttaminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat harjoittelevat erilaisia kulttuuriin osallistumisen ja vaikuttamisen keinoja säännöllisesti ja kehittävät niitä monipuolisissa oppimistilanteissa. 	

Miten kehitämme itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja?

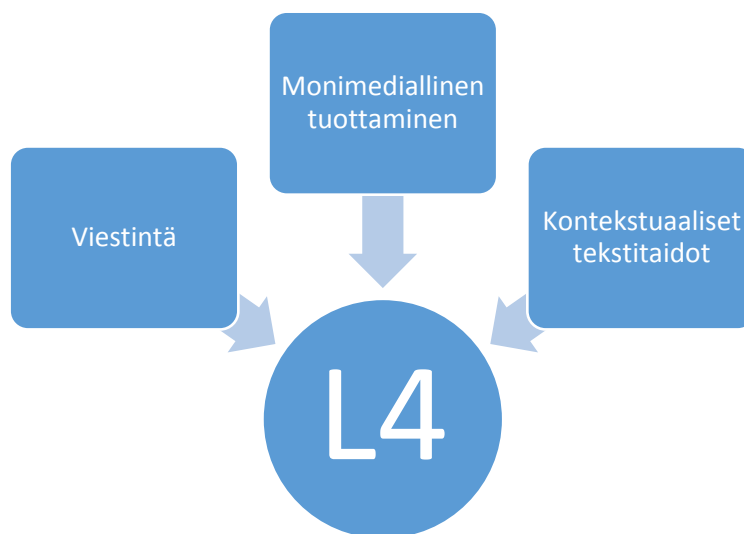

Teema 1: Arjenhallintataidot	
Taito 1: Ajanhallinta: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaille annetaan mahdollisuuksia harjoitella ajanhallintaa koulussa asettamalla erilaisia ajallisia tavoitteita sekä lyhyitä että laajempia ajallisia tavoitteita oppimiselle ja toiminnalle. - Oppilaat oppivat valitsemaan itsenäisesti erilaisia ajanhallintaa helpottavia apuvälineitä (esim. kalenterisovellukset). 	
Taito 2: Kuluttajataidot: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat tutkivat ja arvioivat kriittisesti ja oman kokemusmaailmansa huomioiden kulutustottumuksiaan ja niihin vaikuttavia tekijöitä sekä erilaisia mainonnan keinoja. 	
Taito 3: Teknologisoituneen arjen hallinta: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan arvioimaan erilaisten teknologisten sovellusten ja laitteiden toimivuutta ja hyödyllisyyttä omassa arjessa sekä niiden vaikutusta hyvinvointiin. 	

Teema 2: Toimiminen hyvinvoivan yhteisön jäsenenä	
Taito 1: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilasta ohjataan tutkimaan ja suunnittelemaan terveyttä ja hyvinvointia edistäviä ja haittaavia tekijöitä (fyysisiä, sosiaalisia ja psyykkisiä) sekä henkilökohtaisesti että laajemmasta näkökulmasta. 	

Teema 3: Turvallinen arki	
Taito 1: Yleinen turvallisuus ja vaaratilanteissa toimiminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat tutkivat monialaisesti turvallisuuteen liittyviä tekijöitä (esim. verkkoturvallisuus ja koulun ja julkisten tilojen turvallisuus) ja sen pohjalta pohtivat, kuinka vaaratilanteiden syntymistä voidaan ennaltaehkäistä. - Oppilaat ymmärtävät, mistä asioista turvallisuuden tunne syntyy. 	
Taito 2: Yksityisyys ja henkilökohtaisuus: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas ymmärtää yksityisyyden merkityksen yhteiskunnassa. - Oppilas tietää keinot, joiden avulla omaa yksityisyyttä suojellaan. - Oppilas pyrki omalla toiminnallaan tekemään koulun arjesta turvallisempaa. 	

Miten oppilaan monilukutaito edistyy?

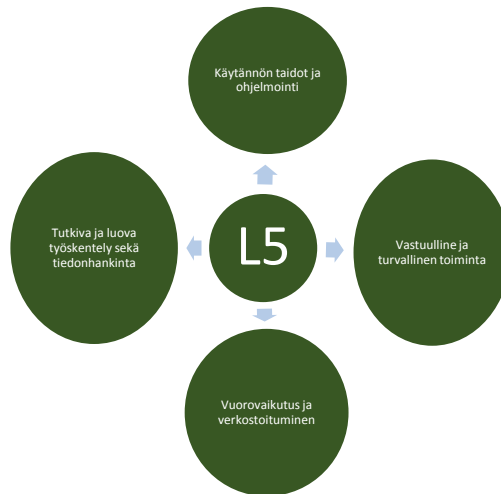

Teema 1: Viestintä	
Taito 1: Viestinnän muodot ja motiivit: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat oppivat arvioimaan itsenäisesti erilaisten viestien muotoa eri aistikanavien kautta sekä tuottamaan muodoltaan erilaisia viestejä monipuolisesti. 	
Taito 2: Itsensä ilmaisu viestinnässä: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia löytää omia vahvuuksiaan ja rakentaa omaa identiteettiään omaa persoonallisuutta ilmentävien viestien avulla. 	

Teema 2: Monimediallinen tuottaminen	
Taito 1: Tiedon monimediallinen tuottaminen ja erilaisten tekstilajien tulkitseminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat oppivat itsenäisesti tuottamaan erilaisia sisältöjä ja ilmaisemaan omaa osaamistaan ja ajatteluaan monimediaalisesti. - Oppilaat harjoittelevat itsenäisesti tunnistamaan ja arvioimaan erilaisia tyylilajeja sekä yhdistelemään niitä. 	

Teema 3: Kontekstuaaliset tekstitaidot	
Taito 1: Kulttuurisuus ja esteettisyys: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas ymmärtää, että viestit (tekstit, kuvat, videot ym.) ovat kulttuurisidonnaisia ja niitä luetaan sekä tuotetaan kulttuurisen kontekstin läpi. - Eri kulttuureissa tekstien ja viestien estetiikka voi olla erilaista (esim. visuaalisesti tai sanallisesti). 	
Taito 2: Tieteellisyys: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilas ymmärtää eri tieteen- ja taiteenalojen kieltä erilaisissa viesteissä ja viestimissä. Arkikielestä ohjataan kohti käsitteellisempää, tieteellistä kieltä. 	

Miten oppilas kehittyy tieto- ja viestintäteknologian käyttäjänä?

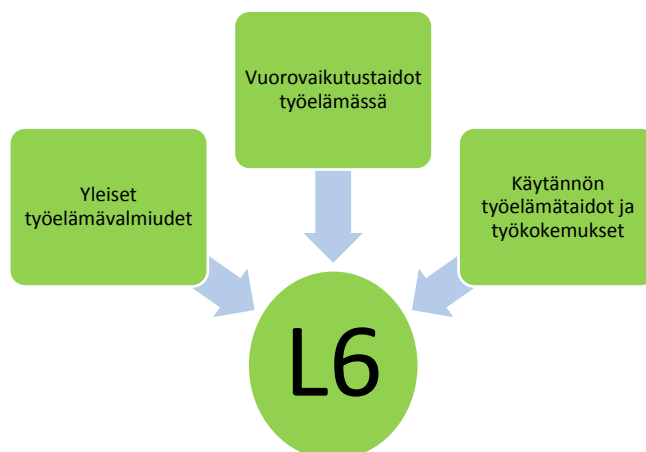
Teema 1: Tutkiva ja luova työskentely sekä tiedonhallinta	
Taito 1: Tiedon tuottaminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat yhdistelevät erilaisia tapoja tuottaa omaa materiaalia tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen. 	
Taito 2: Tiedonhallinta: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat hallitsevat erilaisia käytäntöjä tiedon dokumentoinnin, hallinnan, yhteiskäytön ja jakamisen kehittämiseksi. - Oppilaan toiminta on portfoliomaista työskentelyä. 	
Taito 3: Tiedon hankkiminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat kehittelevät yhdessä käytäntöjä monipuoliseen tiedonhankintaan (tietokannat, tilastot, oman datan kerääminen) eri lähteitä yhdistelemällä. 	

Teema 2: Käytännön taidot ja ohjelmointi	
Taito 1: Laitteiden ja ohjelmistojen hallinta: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat oppivat käyttämään omatoimisesti laitteita ja ohjelmia oppimisprosessin eri vaiheissa. 	
Taito 2: Ohjelmointi ja algoritmisen ajattelu: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat harjoittelevat algoritmisen ajattelun taitoja sekä ohjelmointia erilaisissa oppimistilanteissa. 	

Teema 3: Vastuullinen ja turvallinen toiminta	
Taito 1: Vastuullisuus, laki ja tekijänoikeudet: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat ymmärtävät verkkoviestintää koskevat <i>lait</i> ja asetukset sekä niiden vaikutukset omassa elämässään. 	
Taito 2: Turvallisuus ja riskienhallinta: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat oppivat itsenäisesti arvioimaan tieto- ja viestintäteknologian käyttöön ja verkossa toimimiseen liittyviä riskejä. 	
Taito 3: Ergonomia: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat ovat tietoisia hyvästä ergonomiasta ja osaavat tarkoituksenmukaisesti säädellä työskentelyaikaansa ja asentojaan eri välineillä tarkoituksenmukaisesti. 	

Teema 4: Vuorovaikutus ja verkostoituminen	
Taito 1: Tieto- ja viestintäteknologiset vuorovaikutustaidot ja verkostoituminen: <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat käyttävät monipuolisesti erilaisia viestintävälineitä ja yhteisöllisiä viestintäpalveluita erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (oppilaiden keskinäinen viestintä, koulun ja vanhempien viestintä, viestintä koulun ulkopuolelle). 	

Miten oppilaan työelämätaidot tai yrittäjyys kehittyvät?

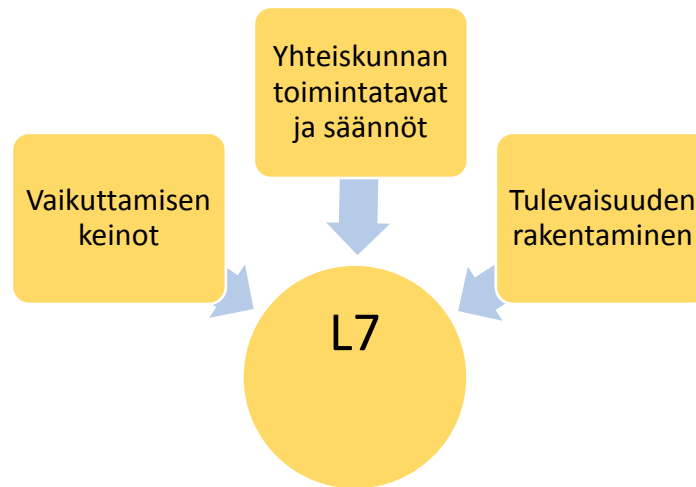

Teema 1: Yleiset työelämävalmiudet	
Taito 1: Muuttuvassa ja globaalissa ympäristössä toimiminen:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas oppii havainnoimaan kehittyviä ja globaaleja toimintaympäristöjä ja yksilön roolia muuttuvassa maailmassa esim. tulevaisuuden ammattien pohdinta. 	
Taito 2: Yrittäjämäinen toimintatapa:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat hyödyntävät omia vahvuuksiaan tekemisensä tukena ja ottavat vastuun omasta työstään ja osaamisestaan. - Luovien ratkaisujen pohtiminen, kehittäminen ja arviointi. 	

Teema 2: Vuorovaikutustaidot työelämässä:	
Taito 1: Yhteistyö työelämätaidona:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas osaa työskennellä erilaisissa ryhmissä sekä koulun sisällä että yhdessä koulun ulkopuolisten, eri alojen toimijoiden kanssa. - Oppilas ymmärtää kielitaidon ja vuorovaikutustaitojen merkityksen myöhemmän työuran kannalta. 	
Taito 2: Projektityöskentely:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas harjoittelee projektiluonteista työskentelyä omat vahvuudet huomioiden: järjestelmällinen vastuunjako, pitkäjänteinen työskentely, yhteisten tavoitteiden asettaminen, erilaisten etenemisvaihtoehtojen kokeileminen, vastavuoroisuus ja työn tulosten arviointi. 	
Taito 3: Verkostoituminen:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat luovat verkostoja oman toimintansa tueksi. - Oppilas osaa esitellä itsensä persoonallisesti ja kertoa omasta osaamisestaan. 	

Teema 3: Käytännön työelämätaidot ja työkokemukset	
Taito 1: Lähialueen elinkeinoelämä ja toimialat:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat toteuttavat yhteistä toimintaa tai projekteja lähialueen elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. 	
Taito 2: Yrittäjyys:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat yrittäjyys- tai yrittäjämäistä toimintaa. - Oppilaat hyödyntävät koulun ulkopuolista osaamista. 	
Taito 3: Työelämäntuntemus ja työkokemukset	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat vierailevat opettajan johdolla erilaisissa työpaikoissa. - Oppilaat valmistelevalle ja toteuttavat pieniä työkokeiluja työpaikoissa. 	

Miten oppilaan osallistumisen vaikuttamisen taidot kehittyvät? Kuinka oppilaat kehittyvät tehtävien kestävän tulevaisuuden rakentamisen taidoissa?

Teema 1: Vaikuttamisen keinot	
Taito 1: Kouluympäristön kehittäminen:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat saavat osallistua kouluympäristön (fyysiset, sosiaaliset ja digitaaliset tilat) arviointiin, suunnitteluun ja muokkaamiseen. 	
Taito 2: Vaikuttaminen ja työskentely koulun ulkopuolella	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat hyödyntävät erilaisia vaikuttamiskeinoja (järjestöt, media, kannanotto, mielenosoitus) ja arvioivat omien kokemusten pohjalta erilaisten keinojen vaikuttavuutta ja toimivuutta. - Oppilaat määrittelevät ryhmissä heille merkityksellisiä oikeita yhteiskunnan ongelmia tai epäkohtia sekä suunnittelevat oikeita tapoja vaikuttaa ongelmaan. 	

Teema 2: Yhteiskunnan toimintatavat ja säännöt	
Taito 1: Toimiminen demokraattisessa yhteiskunnassa:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat pääsevät harjoittelemaan yhteiskunnan toimintatapoja käytännössä (esim. koulun vaalit, virallinen äänestys) - Oppilaat ymmärtävät, että yhteiskuntaa ohjaavat erilaiset näkökulmat (esim. yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus, tasa-arvo sekä kestävä elämäntapa). 	
Taito 2: Vastuullinen päätöksenteko:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat saavat kokemuksia itsenäisestä ja yhteisestä päätöksenteosta ja pääsevät harjoittelemaan koulussa sovittelua sekä ristiriitojen ratkaisemista. - Oppilaat oppivat kantamaan vastuuta omista päätöksistään erilaisten tilanteiden ja kokemusten kautta. 	
Taito 3: Säännöt ja sopimukset:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat harjoittelevat sääntöjen ja sopimusten noudattamista käytännössä. - Oppilaat osallistetaan luomaan uusia sääntöjä, mikä sitouttaa heidät pitämään yhteisistä säännöistä kiinni sekä auttaa ymmärtämään sääntöjen ja sopimusten olemassaolon merkityksen. 	

Teema 3: Tulevaisuuden rakentaminen	
Taito 1: Ympäristön suojelu ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat ymmärtävät omien valintojen, elämäntapojen ja tekojen vaikutukset luonnolle, yhteiskunnalle ja muille ihmisille (kierrätys, kulutus, liikennepäästöt). - Oppilaat pyrkivät kehittämään koulun toimintatapoja ympäristöystävällisemmäksi. 	
Taito 2: Henkilökohtaiset tulevaisuusvaihtoehdot:	
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat pohtivat omia henkilökohtaisia tulevaisuusvaihtoehtojaan. - Oppilaat ymmärtävät menneisyyden ja nykyisyyden merkityksen tulevaisuudelle. 	

